

bb. 84. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órá-
tól zárásig

la/e

1974. szeptember 2.

- 77. kubai egyetemi tanárok martonvásáron
 - 78. bolgár filmapok
 - 79. grafikai kiállítás
 - 80. időjárásjelentés
 - 81. fao-konferencia
 - 82. madas andrás eszközre utazott
 - 83. ünnepi filmbemutató
 - 84. hírjegyzék
- /mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

21.08/e

- 48 -

16210

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb. 1.uj tanév a kisz oktatásban

1 pr/tr/zs/1l hgy

1974. szeptember 3.

október elején megkezdődik az új, 1974-1975-ös tanév a kisz oktatásban is. az ifjuság marxista-leninista műveltségét gyarapító, az ifju kommunisták széles tömegeinek társadalmi, közéleti tevékenységét kibontakoztató politikai oktatásban az idén 470-480 ezren vesznek részt. a politikai oktatás tartalma összhangban van az ifjusági szövetség legfontosabb feladataival: az mszmp x., és a kisz viii. kongresszusán hozott határozatok teljesítésével.

az oktatás program már korábban elkészült. eszerint az 1974-1975-ös tanévben a kisz oktatás minden formájában három témát kell kötelezően feldolgozni. az első téma átfogó címe: hazánk a szocialista átalakulás útján. ennek tanulmányozása során a fiatalok megismerkedhetnek az átalakulás nemzetközi hátterének, feltételeinek, a felszabadulás történelmi eseményeinek mélyebb összefüggéseivel, a népi demokratikus forradalom időszakával, a fordulat évének eseményeivel, a szocializmus alapjainak lerakásával, a szovjetunió történelmi szerepével, politikai és gazdasági támogatásának tényeivel.

/folyt.köv./

- 1 -

16

bb. 1. /uj tanév 1. folyt./ 1l

a második témakörben - „a szocializmus teljes felépítéséért,, - szocialista építőmunkánk jelenlegi szakaszának és nemzetközi feltételeinek jellemzése, a munkásosztály és a párt vezető szerepének érvényesülése és erősítése, a gazdasági építőmunka eredményei és feladatai, a szocialista kulturális forradalom, a társadalmi tudat fejlődésének folyamata, helyzete és távlati kaptak helyet. végül a harmadik témakör - „az ifjúság,, az ifjúsági mozgalom szerepe a szocializmus építése során,, - összefoglalást ad a magyar ifjúsági mozgalom fejlődéséről, a párt ifjúságpolitikájáról, azokról a tettekről, amelyekkel a fiatalok hozzájárultak társadalmi fejlődésünkhöz és azokról a feladatokról, amelyek ma állnak a magyar fiatalok előtt.

a kisz oktatás rendje továbbra is lehetőséget ad részben kötetlen a helyi igények alapján kialakított rendű oktatás megszervezésére is. a felszabadulás 30. évfordulója jegyében szervezik meg például a „szabad hazában,, oktatási kört. a legnagyobb tömegeket mozgósító kisz oktatási forma lesz - ez tan-könyve is megkülönböztetett figyelemmel, gondosággal készült. foglalkozásain nem csupán az ifjúsági szövetség tagjai, hanem a kisz-en kívüli fiatalok is megismerkedhetnek majd társadalmunk helyzetével, a háromévtizedes fejlődés leglényegesebb társadalmi, politikai összefüggéseivel. a kör munkájának segítésére szöveggyűjtemény jelenik meg, amely dokumentumokat, szemelvényeket, sok emlékeztető verset elbeszélést, riportot és publicisztikát tartalmaz.

a kisz tagok és a politikai kérdések iránt érdeklődő kisz-en kívül fiatalok egységesített tematikájú vitafóruma a „politikai vitakör,, amely mindenekelőtt a szocializmus építésének időszerű kérdéseivel, népgazdasági feladataival foglalkozik. anyaga az alapfokú politikai ismeretekkel már rendelkezőknek ad segítséget a megszerzett tudás elmélyítéséhez. a politikai, világnézeti kérdések iránt mélyebb érdeklődést tanúsító kisz aktivisták oktatási formája a „marxista vitakör,, amely társadalmi, gazdasági fejlődésünk és a nemzetközi élet legfontosabb időszerű kérdéseinek elemzése útján juttatja el hallgatóit a társadalmi élet törvényszerűségeinek felismeréséhez.

/folyt.köv./

- 2 -

bb.1. /uj tanév ... 2.folyt./ra

sajátos jellegű és feladatu oktatási forma a kisz politikai képzési rendszerében az „ifjúsági aktivisták fóruma,,. célja elsősorban a kisz alapszervezeti vezetők és aktivisták rendszeres, színvonalas elméleti képzése, az ifjúsági mozgalommal összefüggő ideológiai és pártpolitikai ismeretek elsajátítása. az alapszervezetek vezetési teendőinek rendszeresített feldolgozása./mti/

--

bb.2. fejlesztik a zöldért kiskonténeres szállítását - éjszakai műszakban a lakosság jobb ellátásáért

1/ol/s/sl/ra hgy

1974. szeptember 3.

a tervek szerint még az idén további 400-al bővítik a konténerállományt a nagyvásártelepen. a zöldért ez év végéig már legalább 500 vagon zöldséget, gyümölcsöt akar ily módon eljuttatni boltátlózatába. a konténeres szállítás a legalkalmasabb módszere annak, hogy az áru minél gyorsabban, lehetőleg minőségi károsodás nélkül jusson el a fogyasztókhoz.

tavaly már 350 konténerrel, 235 vagon árut juttattak el elsősorban a nagyboltokba, és az új lakótelepeken lévő abc-áruházakba. ez év első felében tovább szélesítették a konténeres szállítást.

a konténeres szállítás bővítése mellett további újítások bevezetésére ösztönzött a nappali közlekedés zsúfoltsága, a raktári létszámhiány, valamint a rakodószalag korlátozott kapacitása. így került sor arra, hogy ez év májusában bevezették az éjszakai kiszállítást. ma már folyamatosan 40-45 éjszakai „zöldség-gyümölcs-járatot,, indítanak, és ezek mintegy 80-100 boltot és piaci raktárt látnak el éjszaka. az eddigi tapasztalatok kedvezőek: nincsenek nagyobb problémák mint a nappali kiszállításokkal, és hozzávetőleges számítások szerint 5-6 százalékkal még csökkent is a szállítás költsége./mti/

--

-3-

bb.3. új filozófiai sorozat indul a rádióban

1/nm/s/h1/ra hgy

1974. szeptember 3.

szeptember 17-étől új hat részes filozófiai sorozat sugárzását kezdi meg a rádió. mint dr. zeley lászló, a sorozat szerkesztője elmondta az mti tudósítójának, az mszmp közéleti kongresszusa tiszteletére a sorozatban neves szakemberek, filozófusok, esztéták, irodalomtörténészek, stb, közreműködésével kívánják szembesíteni a marxista-filozófiát a különböző polgári nézetekkel. a xx. század mitoszai című sorozat, amelyet a tudományos ismeretterjesztő rovat iktatott műsorba, körképet kíván adni a kortárs polgári kultúra világából. mátrai lászló akadémikus, ágh attila filozófus és poszler györgy irodalomtörténész a történeti filozófiai mitoszokról cseréli ki véleményét a mikrofon előtt. hermann istván esztéta a prometheusz legenda alakulását követi nyomon, a xx. században a zeley lászlóval folytatott beszélgetésben. a tudományos technika mitoszairól, a hozzájuk fűződő hiedelmekről ágh attila és fehér mártá filozófusok mondják el véleményüket.

ancsel éva filozófus interjújában arról lesz szó, hogy a tudomány fejlődése következtében egyre inkább felmerül a polgári gondolkodók körében az értelmetlen univerzum fogalma. tóth tamás és ancsel éva egy másik előadásban a lázadás és a mitoszok kapcsolatáról mondja el véleményét az 1968-as francia diák megmozdulások, a kelet felé fordulás tükrében. végül ungváry tamás és juhász előd az utóbbi 20 év popkultúrájának mitoszait tekinti át az irodalom, a beatzene, a film és más művészetek alkotásaiban./mti/

-. -

-4-

Ab

bb.5. közös kísérletek az „óriássejt”, kagylókon - együttműködés a katori és a tihanyi biológiai kutatóintézet között

vid/ká/ra la

1974. szeptember 3.

együttműködési megállapodást kötött a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutatóintézete és a jugoszláviai katori orvosi és biológiai kutatóintézete. a jövőben rendszeresen kicserélik tudományos és módszertani tapasztalataikat és közös kutatáshoz is kezdenek. az együttműködés első lépéseként a tihanyi intézet ad hasznos tapasztalatokat a katorban most meginduló neurobiológiai kutatások megalapozásához, a jugoszláviai intézet pedig lehetőséget teremt a magyar neurobiológusoknak arra, hogy az átlagnál nagyobb „óriássejt” kagylókon folytassanak kísérleteket. ez utóbbi témában közös kutatást is terveznek./mti/

-. -
-4/a-

Ab

bb 4. nyitnak a budapesti színházak

1 nn/mm-ju hi hgy

1974. szeptember 3.

a budapesti színházakban lezajlottak a társulati nyitóülések, és javában folynak a repertoár darabok próbái, illetve a bemutatók előkészületei. a fővárosi együttesek közül elsőként az állami bábszínház kezdi meg a munkát. szeptember 7-én délután játsszák először a manók ajándéka című mesejátékot. ugyancsak ezen a napon nyit a vidéki színház is a mesebeszéd című kabaréjával. a vig-színházban szeptember 12-én játsszák először nagy sikerület, a képzelt riportot, s ugyanezen a napon megye a pesti színházban gogol: egy örült naplója című művének adaptációja is. a katonajózsef színházban szeptember 14-től tekinthetik meg a nézők illés endre egyszárnyu madarak című drámáját, amelyet a nemzeti színház együttese nagy sikerrel játszik a budavári palotában. a nagyszínházban szeptember 27-én megy fel először a függöny, amikor madách mózes című drámája kerül színre. másnap, szeptember 28-án felújítást tartanak, shakespeare lear király című drámáját adják elő.

a józsef attila színházban szeptember 14-én játsszák először a plautus nyomán színházra aktualizált táncoló kísérteteket. itt az első bemutatót szeptember 28-án tartják meg. ekkor tekintheti meg a közönség páskándi géza: a kocsi rabjai című irónikus játékot berényi gábor rendezésében, a főbb szerepekben horváth sándorral és szilágyi tiborral. a fővárosi operettszínház, amely utolsónak zárta a tavalyi évadot, először szeptember 21-én fogadja közönségét kálmán imre: cirkuszhercegnő című nagyoperettjével.

a kamara varietében szeptember 20-tól játsszák a klub minden mennyiségben című zenés összeállítást. a thália színházban pedig szeptember 26-tól viszik színre a körszínházban játszott ezeregyéjszaka című adaptációt. szeptember 27-én mutatja be első előadás-ként a madách színház társulata mórlicz zsigmond murányi kaland című történelmi színművét lengyel györgy rendezésében. a weszlényi ferenc és széchi mária grófnő szerelméről szóló, régen nem játszott alkotás főszerepét sztankay istván, almási éva, dayka margit, psota irén, dózsa lászló, káldy nóra és horesnyi lászló alakítják. a madách kamara színház a belső átépítési munkák miatt az idén a szokásosnál később, október 18-án nyit a napsugár fiúk című előadással.

szeptember 14-től játszik a kulich gyula téri színházban az állami déryné színház társulata, itt első alkalommal a ma éjjel megnősülök című nagyszerű szovjet vígjátékot láthatják a nézők. a budapesti gyermek színházban pedig először szeptember 22-én adják az andersen meséi című kicsinyeknek szóló összeállítást. /mti/

--

- 5 -

bb 6. adminisztratív dolgozók a volánnál - hétfégi műszakok - a volán tröszt intézkedései a csucsforgalom lebonyolítására

1 kf/tr-ju sl la

1974. szeptember 3.

kiváló teljesítménnyel zárta a múlt hónapot a közuti autófuvarozás, amely augusztusban 13 millió tonna árut - a tavalyi rekordnál is egymillióval többet - szállított el, nyolc hónapi eredménye pedig 91 millió tonna volt - összegezte vállalatainak munkáját a volán tröszt. a volán vállalatok nemcsak a szerződésben vállalat kötelezettségeiknek tettek eleget, hanem azon felül is teljesítettek, az igények azonban meghaladták a lehetőségeiket. különösen nehéz a helyzet bács, heves, zala, somogy és nógrád megyében, valamint a fővárosban, ahol legalább még 60 kocsióra lenne szükség a napi feladatok, elsősorban a zöldség-gyümölcs szállítmányok zavartalan ellátására. a kpm intézkedésére az autokeresőn kívül elégti ki a volán kocsiigényét, s ennek nyomán szeptemberben várhatóan 100 ifa teherautóval gyarapszik az állomány, s ez lehetővé teszi a zöldség-gyümölcs fuvarozások áruomlás nélküli lebonyolítását.

a volánnál augusztusban már jócskán jelentkeztek az őszi csucsforgalmi tennivalók. a következő négy hónapban összesen 43-44 millió tonna árut kell továbbítani a volán vállalatoknak. a lakosság ellátását szolgáló zöldség-gyümölcs szállítmányok után első helyre kerül a konzervgyárak nyersanyagellátása, s nagy munka a cukorrépa-fuvarozás is: a tavalyi 800.000 tonnával szemben több mint egymillió tonna répa szállítására kötöttek megállapodást.

a megnövekedett, s novemberig még fokozódó igények teljesítése a közlekedési tárca és a volán intézkedésein felül az érdekeltek a fuvarozatók jó együttműködésével, segítségével hajtható végre. a kpm a zöldség-gyümölcs fuvarok, a lakossági szolgáltatások jobb ellátása érdekében engedélyezte a volán vállalatoknak, hogy az iparban lekötött teherautóállomány 5 százalékát erre a célra fordíthassák. az őszi csucsforgalmi feladatok teljesítését szükség szerint hétfégi, szombat-vasárnap műszakok, szállítási akciók szervezésével, a teher-gyorsjáratok hálózatának szélesítésével segíti a volán. a gépkocsivezető-hiány enyhítésére a saját képzés fokozásán túlmenően jogosítvánnyal rendelkező adminisztratív dolgozókat is volánhoz ültetnek. gondoskodnak a járműállomány szinttartásáról, s egyebek között több mint ezer teherautót selejtezés helyett tetemes anyagi áldozatvállalással felújítanak.

a volán belső intézkedései lehetővé teszik, hgy a teherautóközlekedés átvállalja az ugyancsak nehéz helyzetben lévő vasúttól a rövidtávu, 30 kilométeren belüli fuvarokat akkor, ha megszerzik a szállítmányok éjjel-nappali rakodását, fogadását. a volán munkáját nagyban segíthetik a fuvarozatók azzal, ha csökkentik az autók tétlen várakozását, gondoskodnak a kocsik folyamatos foglalkoztatásáról, megszervezik az áruk gyors rakodását.

/ folyt. köv./

- 6 -

bb.6. adminisztratív ... 1. folyt./-ju

arra is kéri a fuvarozatókat, hogy szeptemberben és októberben csak a feltétlenül szükséges igényeket jelezzék, a ,, ráérő,, árukat halasszák későbbre, esetleg az első negyedévre, amikor a járműállomány kapacitása amugyis kihasználatlan. enyhítené a kocsihányon az is, ha a mezőgazdasági üzemek saját járműveikkel ebben az időszakban kizárólag mezőgazdasági áruk fuvarozásával foglalkoznának. /mti/

--

bb 7. elzálogosította a kicsalt magnetofont

bc/s-ju hi hgy

1974. azsptember 3.

tóth józsef 30 éves taksonyi lakos budapesten egy x. kerületi munkásszálláson, ahol udvari munkásként dolgozott, az irodahelyiségből illetve az ottani kulcstartó tábláról több ajtókulcsot és biztonsági szekrényzár-kulcsot elemelt. ezeket esetenként 10-15 forintért eladta a munkásszállás lakóinak, az elvesztett kulcsok pótlására. leleplezésekor több ilyen kulcsot találtak nála, ezeket lefoglalták.

a munkásszállásról a egyik lakó vidékre költözött, és mivel a holmiját nem tudta egyszerre elvinni, egy részét lezárt bőröndben a gondnoki irodában hagyta. innen tóth később ellopta, feltörte a bőröndöt, a benne talált holmit részben elajándékozta, részben eltüntette. hasonlóan elvitte egyik ott lakó munkás bőröndjét, s átvitte egy másik munkásszállásra, ahová időközben átköltözött. más alkalommal tóth megkérte a népművelési előadót, hogy a munkásszálláson lévő magnetofont adja kölcsön neki. az előadó elutasította a kérést, mire tóth azt hazudta a magnetofon kezelésével megbízott személynek, hogy telefonon engedélyt kapott a készülék elvitelére. a kezelő azt elhitte és odaadta neki a készüléket, amelyet tóth elzálogosított.

a központi kerületi bíróság tóth józsefet - figyelembe véve, hogy korábban többször megbüntették - két és félévi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

- 7 -

felhasználható: kedden 9 órától!

bb.8. nemzetközi oírt gyermekdal-verseny kezdődött budapestben

t/nm/tm/zs/a!/hgy

1974. szeptember 3.

kedden megkezdődött budapestben az oírt nemzetközi gyermekdal-versenye. a vetélkedőre 8 ország: bulgária, cseh-szlovákia, finnország, lengyelország, az ndk, románia, a szovjetunió és magyarország komponistái 40 művet küldtek be. a nemzetközi zsüri, amelynek minden részvevő ország egy-egy szakembere a tagja, farkas ferenc zeneszerző elnöklésével kezdi meg a munkát. a bíráló bizottság magyar tagja bónis ferenc. a szakemberek minden beküldött felvételt meghallgatnak és ezzel párhuzamosan elemzik a kottában rögzített műveket.

mint bónis ferenc zeneesztéta elmondta az mti tudósítójának, 1972. után most második alkalommal rendezik meg az oírt nagyszabású gyermekdal-versenyét, amelynek célja, hogy egymás kulturájával alaposabban megismertesse a gyermekeket, illetve elősegítse a gyermek-zenei irodalom fejlődését.

a zsüri külön értékeli az óvodások éneklésére, illetve meghallgatására, a 6-10 éveseknek, a kisiskolásoknak és a 10-14 éveseknek szóló dalokat. minden kategóriában első és második díjat osztanak ki, s külön jutalmazzák a legjobb szöveget, illetve a legjobb előadást.

a verseny legsikerültebb darabjait a zeneműkiadó nyomtatásban jelenteti meg, a rádió pedig összeállítást készít belőlük, amelyet későbbi időpontban sugároz. /mti/

7.30/a

16 gus

--

- 8 -

bb.9. kétmillió forint az orosz lányi bányászok üdültetésére

vid/ká/a/la

1974. szeptember 3.

az idén már a teljes idényben fogadta a beutaltakat az orosz lányi szénbányák tavaly elkészült síófoki családi üdülője, amelynek építésére 24 millió forintot fordítottak. turnusonként 58 család és még külön 60 gyermek üdült a modern, minden kényelmet biztosító épületben. a nagycsaládok részére számos esetben két szobát utaltak ki. most az utolsó turnusban a nagycsaládok gyermekei - hatvanan - töltötték díjmentesen tíz napot az üdülőben. nyaraltak az orosz lányi bányászgyerekek az ország más tájain is, a felnőttek pedig eljutottak a gyógyüdülőkbe és külföldi csereüdülésre is. a szociális és kulturális alapról az idén több mint kétmillió forintot költöttek az orosz lányi bányavállalatnál üdülési célokra. /mti/

--

bb.10. pályázat a borsodi bányászoknak

vid/ká/a/hgy

1974. szeptember 3.

a borsodi bányász kulturális hetek során pályázatot hirdettek a borsodi szénmedencében élő és dolgozó bányamunkás-dinasztiák felderítésére. a borsodi szénmedencében több mint kétszáz éve kezdődött a bányászat. királdon, kuryánban és másutt is élnek olyanok, akiknél dédnagyapáig, vagy még azon túl is visszavezethető ez a szakma a családban. a pályázat célja, hogy összegyűjtsék a fennmaradt tárgyi emlékeket, s adatokat szerezzenek arra vonatkozóan, hogy az első borsodi bányász-dinasztiák honnan kerültek erre a vidékre.

a pályázatok elbírálásán a decemberben kerül sor. /mti/

7.35/a

16 gus

--

- 9 -

bb.11. wolfgang dockhornak,

s/a/hgy

1974. szeptember 3.

a szabad német ifjuság/fdj/ berlini titkárának vezetésével delegáció érkezett hazánkba, a kisz budapesti bizottságának meghívására. tanulmányozzák a fővárosi kisz-szervezetek munkáját, életét és tárgyalásokat folytatnak a két főváros ifjusági szervezeteinek további együttműködéséről. /mti/

--

bb.12. németh károly moszkvába utazott

mm/a/hg

1974. szeptember 3.

a szovjetunió kommunista pártja központi bizottságának meghívására németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára kedden néhány napos látogatásra a szovjetunióba utazott, kíséretében van párdi imre, a központi bizottság gazdaságpolitikai osztályának vezetője és káplár józsef, a kb gazdaságpolitikai osztályának helyettes vezetője. németh károlyt és kíséretét a ferihegyi repülőtéren győri imre, a központi bizottság titkára és dr. szürös mátyás, a központi bizottság külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete. /mti/

--

bb.13. magyar-kubai külügyminiszteri tárgyalás

t/bc/s/a/hgy

1974. szeptember 3.

puja frigyes, külügyminiszter és dr.raúl roa a kubai köztársaság külügyminisztere kedden tárgyalást folytatott a külügyminisztériumban

a megbeszélésen részt vett rácz pál külügyminiszter-helyettes, a magyar és a kubai külügyminisztérium több vezető munkatársa. jelen volt a tárgyaláson dr.meruk vilmos, a magyar népköztársaság havannai nagykövete és floreal chomon a kubai köztársaság budapesti nagykövete.

a tárgyaláson áttekintették a nemzetközi helyzet időszéri kérdéseit és a két ország kapcsolatait. /mti/

10.45/a

- 10 -

10/11/50

bb.14. dr.raúl roa megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t/bc/s/a/hgy

1974. szeptember 3.

dr.raúl roa a kubai köztársaság külügyminisztere kedden délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt rácz pál, külügyminiszter-helyettes, kőmives istván, a fővárosi tanács elnökhelyettese, dr.meruk vilmos, a magyar népköztársaság havannai nagykövete és farkas mihály ezredes, a budapesti helyőrség parancsnoka. /mti/

--

bb.15. a lakáshelyzetet vizsgálják szolnok megye országgyűlési képviselői

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

szolnok megye országgyűlési képviselői a parlamenten kívül is termékeny munkát végeznek. megkezdték a megye lakáshelyzetének felülvizsgálatát, azzal a céllal, hogy előmozdítsák a lakáshiány enyhítését, a nagycsaládosok lakáshoz juttatását. a munka során tanulmányutat tesznek több vidéki városban többek között székesfehérváron, egerben és békéscsabán. szolnok megyében az otp igazgatósága és a meszöv foglalkozik operatívan lakásfejlesztési kérdésekkel. ezért tanácskozásokat folytatnak a két szerv vezetőivel is. a képviselőket az ösztönözte e fontos munkára, hogy a megye lakáshelyzete - a negyedik ötéves tervben megépülő 15 ezer lakás ellenére - még mindig nem lesz kielégítő. a jogos igénylők között sok a családos fizikai dolgozó. az alapos felméréssel, az ötödik ötéves terv lakásépítési programjának jó előkészítését, illetve szélesítését szándékoznak elősegíteni. széles körű elemző és kutató munkával új erőforrásokat igyekeznek feltárni. a csaknem háromhónapos felmérés és tanulmányut tapasztalatait az őszi képviselőcsoport ülés elé terjesztik és az itt jóváhagyott javaslatokat eljuttatják a megye párt-és tanácsí szerveihez. /mti/

--

10.55/a

- 11 -

10/11/50

bb.16. bővült a zalaegerszegi kórház

vid/p kz hgy

1974. szeptember 3./

pszichiátriai pavilonnal bővült a zalaegerszegi megyei kórház. a 14 millió forintos költséggel épített és felszerelt 80 ágyas intézményében kedden kezdődött meg a gyógyító munka./mti/

--

bb.17. 650 kaposvári középiskolás a siófoki állami gazdaságban

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

kedden a siófoki állami gazdaságban megnyitott a kaposvári noszlopy gáspár közgazdasági szakközépiskola 650 tanulójának egy hetes utótáborát. a gazdaság balatonújhelyi táborában, 350 pedig a gazdasághoz tartozó balatonaligai táborban kapott helyet. valamennyien az időszerű tennivalókat - az őszibarack, a szilva, a paradicsom, és az uborka - szedését, válogatását és csomagolását segítik. /mti/

↓ 300 diák

--

bb.18. bacchus szekszárdról

vid/kz-/a/hgy

1974. szeptember 3.

a szekszárdi síó csárda mellett - utépités közben bacchus fejjel díszített római kori bronztárgy került elő. a megtalálója - böröczki józsef tolnai lakos - a megyei muzeumtól pénzjutalmat kapott. a régészek máris a helyshinen vannak, hogy átvizsgálják a területet./mti/

--

bb.19. az autóklub új műszaki bázisállomása

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

kedden átadták rendeltetésének szombathelyen a magyar autóklub vas megyei szervezetének új műszaki bázisállomását. az új létesítmény terveit a győri tanácsai tervezőiroda mérnökei - mint autóklub tagok - társadalmi munkában készítették el. építésére három és félmillió forintot fordítottak. a beruházás költségeihez a vas megyei tanács 1,300 000 forintot adott szolgáltatásfejlesztési alapjából./mti/

--

11.50/a

- 12 -

11250

bb.20. barátság vonat vas megyéből a szovjetunióba

vid/kz/a/hgy

1974.szeptember 3.

háromszáz vas megyei utast szállító különvonat indult kedden szombathelyről, a szovjetunióba. a barátság nevű különvonat a megye ipari és mezőgazdasági üzemének legjobb dolgozóit viszi kijevbe, leningrádba és moszkvába. a program szerint szeptember 16-án érkeznek vissza szombathelyre./mti/

--

bb.21. közlekedési balesetek

mm/a/hgy

1974. szeptember 3.

a x. kerület kerepesi ut és sarkantyú utca kereszteződésénél matusek istván közgazdász 38 éves budapesti lakos személygépkocsiját nem a látási viszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és elütötte az uttesten áthaladó nagy sándor 52 éves éjjeliőr sarkadi lakost. nagy sándor olyan súlyosan megsérült, hogy kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. matusek istván vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és elléne eljárást indított.

hollósi károlyné 49 éves műszaki ellenőr budapesti lakos személygépkocsijával a xviii. kerületi vöröshadsereg útja 105 szám előtt lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen elütötte horváth józsefné 71 éves nyugdíjas budapesti lakost. az idős asszonyt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították. hollósi károlyné ellen eljárás indult.

a vi. kerület népköztársaság útján az opera előtt lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen angyal károly 21 éves gépkocsivezető budapesti lakos az általa vezetett taxi személygépkocsival elütötte szántó mihályné 80 éves nyugdíjas budapesti lakost, akit a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállítottak. angyal károly ellen eljárás indult.

/folyt.köv./
12.00/a

12.00/a

-13-

bb.21./ közlekedési.....folyt./-a

enyedi józsef 64 éves nyugdíjas budapesti lakos tilos jelzésen haladt át a viii. kerület baross tér és mező imre ut kereszteződésében és egy tehergépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

szabálytalanul haladt át a xix. kerület ady endre ut és vörös október utca kereszteződésében kővágó ferencné 81 éves budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

a xiii. kerület gyöngyösi ut és soller utca kereszteződésében károly györgyné 75 éves nyugdíjas budapesti lakos szabálytalanul haladt át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.

kövér gyula 51 éves üzemágvezető budapesti lakos figyelmen kívül haladt át az uttesten a xv. kerület dembinszky utca 1 szám előtt és egy személygépkocsi elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel kórházba szállították.
/mti/

--

bb.22. elutazott a finn külkereskedelmi miniszter

tm/sl/a/hgy

1974. szeptember 3.

kedden elutazott hazánkból jermu laine finn külkereskedelmi miniszter, aki dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter meghívására látogatást tett hazánkban. tárgyalásokat folytatott magyar kollegájával a magyar- finn gazdasági kapcsolatok kiszélesítésének lehetőségeiről, és hosszulejárati megállapodást írtak alá a gazdasági, ipari és műszaki-tudományos együttműködés fejlesztéséről. szurdi istván belkereskedelmi miniszterrel a turizmus fejlesztéséről írtak alá megállapodást. jermu lainet fogadta focs jenő, a minisztertanács elnöke és puja frigyes külügyminiszter is.

a finn külkereskedelmi minisztert dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, rónai rudolf, hazánk helsinki, és paul jyrka: nkallio finnországi budapesti nagykövete bucsuztatta. /mti/

12.10/a

-14-

bb.23. a bányászok kongresszusi versenysikereiről tárgyalt az iparági szakszervezet elnöksége

t/sb/sl/a-/hgy

1974. szeptember 3.

a bányai ipari dolgozók szakszervezetének elnöksége keddi ülésén részletesen megtárgyalta a bányászok kongresszusi és felszabadulási versenyének irányításában, szervezésében eddig szerzett tapasztalatokat és értékelte a felajánlások időarányos teljesítésének eredményeit. megállapították, hogy a versenyvállalások összhangban állnak a gazdaságpolitikai célokkal, jelentősen segítik az idejű és a iv.ötéves tervi feladatok teljesítését és mind amellet a korábban jóval nagyobb arányban jutnak kifejezésre a munka- és életkörülmények javítását, a műveltség gyarapítását célzó törekvések.

a kongresszusi versenyben a szénbányászok vállalták, hogy az éves termelési programon felül, többlettermékek kielégítésére az idén 280 ezer tonna szénrel teljesítik túl az előirányzatot. elsősorban a mélyművelésű bányáktól kért többlet szén az ország, és a bányászok messzemenően eleget tettek a kérésnek, a felajánlás időarányos részét túlteljesítve az első hat hónapban az előirányzottnál 150 ezer tonnával többet szállítottak a felszínre. a vállalatokban központi helyet foglaltak a fejlesztésre előkészített szénvagon növelésére tett felajánlások. így ebben az időszakban az új vágatokban az elővájási sebesség a szénmezőben 9,1, a meddőben 15,6 százalékkal volt nagyobb, mint múlt év azonos időszakban. a fejlesztésekben különösen jelentősen emelkedett a munka termelékenysége a várpalotai, a tatabányai és a borsodi szénbányáknál. a munkát jelentős gépesítéssel segítették és így a szénjövésztés gépesítésének aránya 38,6-ról 41,4-re, a rakodásé 63,8-ról 66,2-re százalékra emelkedett.

a kőolajbányászok a kongresszusi felajánlásban az idejű terv felül 20 ezer tonna kőolaj termelését vállalták és az első hat hónapban esedékes 10 ezer helyett 10 100 tonna terv felüli kőolajjal segítették az ország energiaellátásának javítását, a tőkés import csökkentését. különösen jelentős eredményt értek el az ugynevezett stabil gázolaj termelésében, mert az egész évre ígért terv felüli mennyiségnek több mint kétszeresét adták az országnak már az első fél évben.

/folyt.köv./

12.15/a

- 15 -

16/150

bb.25./ a bányászok.....folyt./-a

a szakszervezet elnöksége meglepéssel állapította meg, hogy a gazdasági vezetők és a közvetlen termelésirányítók a korábbinál jóval több segítséget nyújtanak a verseny szervezéséhez, a felajánlások teljesítéséhez. a vállalatok valóra váltásának megfelelően és a körülmények változásainak figyelembevételével több helyen módosították a felajánlásokat és újabb célokat tűzte ki, de ez a gyakorlat még nem elég általános, és így nagyobb gondot kell fordítani a verseny folyamatos szervezésére. rendszeresebbé kell tenni a verseny értékelését, ösztönzését is. fontos feladat tehát, hogy a szakszervezeti bizottságok és a gazdasági vezetők is gondosan elemezzék az eredményeket, a tapasztalatokat és ennek megfelelően jelöljék meg a további feladatokat. az elnökségi ülésen elhangzott észrevételek, javaslatok alapján a verseny tapasztalatairól szóló beszámolót adatokkal, felmérésekkel egészítik ki és az anyagot a szakszervezet központi vezetőségének ülése elé terjesztik. /mt1

--

bb.26. forgalmas utóidény a balatonnál

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

a balaton partvidékén a verőfényes nyárutó maradásra készítette a nagy idényszállók és motelek külföldi vendégeit. a szállókat a szeptemberi napokban is újabb külföldi turisták keresik fel, a hotelek parkoló helyein többszáz külföldi rendszámú gépjármű tartózkodik: az éjszakai lehűlések nem riasztották el a kempingezőket sem. a még nyitvatartó elsőosztályú nemzetközi táborokban százával látni sátrakat is. a kempingekben azonban többségében a faházakat veszik igénybe a nyárutó vendégei.

a keddi nyári meleg ezrével vonzotta a vendégeket a még mindig 20 fok feletti vízhőmérsékletű strandokra. az idényszállók vendégseregének több, mint 90 százaléka a nap részében a strandokon tartózkodott.

a partvidéken és a közeli balatonfelvidéki turisztikai központokban is nagy volt a forgalom. a külföldi vendégeken kívül a szakszervezeti és a vállalati üdülők beutaltjainak szerveztek hajó-és autóbuzskirándulásokat badacsonyba, tihanyba, hévízre, nagyvázsonyba és a bakonyba. /mt1/

12.30/a

--
-16-

bb.24. a közutak korszerűsítésére szánt összegek felhasználását vizsgálta a szabolcsi népi ellenőrzési bizottság

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

a negyedik öt éves tervidőszakban majdnem 25 milliárd forintot fordítanak hazánkban közutak építésére, korszerűsítésére. e hatalmas összeg több mint 5 százalékát szabolcszatmárban használják fel. országos vizsgálat részeként szabolcs- megyei népi ellenőrök megvizsgálták a ennek hatékonyságát, s azt, hogy milyen a tervszerűség és a szervezethez, megfelelnek-e a követelményeknek az alkalmazott szabványok, műszaki előírások, és technológiák. a vizsgálat tapasztalatairól készített jelentést keddi ülésén tárgyalta meg a megyei népi ellenőrzési bizottság. megállapította, hogy a korszerűsítésre szánt összegeket rendeltetésének megfelelően, az öt éves terv programjával összhangban a tanácsok szerveivel egyetértésben és éves bontásban használják fel elsősorban az egy és kétszámjegyű főbb közlekedési utak korszerűsítésére, felújítására, hiányzó bekötőutak építésére, fontosabbak felújítására. a közutiépítő vállalatok által végzett munkák minden tekintetben megfelelnek a követelményeknek. a pénzfelhasználási arány szintén jónak mondható. az 1973-ra előirányzott 417 millió forintból például 395 millió forintot, azaz az összeg 94.6 százalékát hasznosan költötték el. egyetlen év alatt 25.4 km utat korszerűsítettek, 17.5 km- hosszúságban öt bekötő utat építettek. nem látszik viszont megoldottnak a helyi utak fenntartására szánt összegek felhasználása. az ezzel foglalkozó költségvetési üzemek egy részének nincs meg a munkához szükséges gépi és személyi állománya, ezért több helyen gyengébb a minőség, elhúzódnak vagy elmaradnak a munkák. a népi ellenőrzési bizottság a vizsgálat tapasztalatait javaslataival együtt megküldi az illetékes szerveknek. /mt1/

--

bb.25. vándorkiállítás a nyugati pályaudvaron a magyar-szovjet vasuti együttműködés eredményeiről

t/kf/mm/sl/a/hgy

1974. szeptember 3.

a magyar-szovjet műszaki-tudományos együttműködés negyedszázados évfordulója alkalmából vándorkiállítást szervezett a MÁV vezérigazgatóság. a nyugati pályaudvar külső 6-os vágányán álló két vasuti kocsi rendezett kiállítást kedden ünnepélyesen nyitotta meg Urbán Lajos, a MÁV vezérigazgatója.

/folyt.köv./
12.45/a

5

- 17 -

bb. 25./ vándorkiállítás.....folyt./-a

a jubileumi kiállítás több mint 30 tablón a magyar és a szovjet vasuti együttműködés legjelentősebb eredményeit, eseményeit ismerteti, bemutatja azt a műszaki, technikai segítséget, amellyel a szovjet vasut hozzájárult a magyar vasut ujjaszületéséhez, korszerűsítéséhez. a szeptember 10-ig naponta 8-18 óra között megtekinthető kiállításon a ,, mozi-kocsiban,, filmet is vetítenek a magyar vasut talpraállításáról és fejlesztéséről.

a vándorkiállítást november végéig bemutatják miskolcon, debrecenben, pécsen, szegeden és szombathelyen is./mti/

-. -

bb.27. időjárásjelentés

a/hgy

1974. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 3-án, 12 órakor

változékony idő

a középpontjával moszkva térségében elhelyezkedő nagy kiterjedésű magas nyomású légköri képződmény hatására a szovjetunió európai területének nagy részén a kárpát-medence keleti felén, valamint a balkán-félszigeten néhány zápor-tól eltekintve száraz, napos, mérsékelten meleg az idő. ugyanakkor a skócia feletti középpontu mérsékelt övi ciklon európa nyugati felén változékony, szeles, többfelé esős időjárást okoz. a következő 36 óra folyamán a kárpát-medence időjárásában az előbb említett ciklon hatása már érezhető lesz.

hazánkban hétfőn változóan felhős idő volt. az erősebben felhős helyeken csak 2-5, máshol 6-11 órán át süttött a nap. az ország keleti részén többfelé esett az eső, néhány helyen zivatar is kialakult, sőt makóról jégesőt is jelentettek.

a lehullott csapadék mennyisége általában csapadéknymom és 8 mm között váltakozott, de poroszlón és miskolcon 14 mm-t mértek. a hőmérséklet napközben a nyugati megyékben csak 21-22, máshol általában 23-29 fokig emelkedett. kedd hajnalra 12-18 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt változóan felhős idő volt. egy-két helyről futó esőt jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az erősen felhős helyeken csak 17-20, máshol 21-27 fok között váltakozott.

/folyt.köv./
13.05/a

- 18 -

Tólsz

bb.27./ időjárásjelentés.....folyt./-a

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 21,0 fok volt, a százéves átlagnál 2,2 fokkal magasabb. kedden 12 órakor budapesten a hőmérséklet 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 760 mm, gyengén süllyed.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 23 fok volt.

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, kedden, elszórtan, szerdán elsősorban a dunántúlon többfelé zápor, zivatar. időnként élénk, helyenként erős déli, délnyugati, később az észak-nyugati megyékben nyugatira forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13-18 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: keleten 25, nyugaton 20 fok körül.

a duna vízállása budapestnél : 278 cm. /mti/

-. -

bb.28. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke szeptember 3-án 13.00 óráig

se/a/hgy

1974. szeptember 3.

1. kisz-oktatás
 2. zöldért kiskonténeres szállítás
 3. filozófiai sorozat a rádióban
 4. társulati ülések
 5. együttműködés kotor és tihany között
 6. a volán intézkedései
 7. elzálogosította a magnetofont
 8. oirt gyermekdal-verseny
 9. bányászudültéts
 10. pályázat
 11. ifjusági delegáció berlinből
 12. németh károly moszkvába utazott
 13. magyar-kubai tárgyalások
 14. koszoruzás
 15. lakáshelyzet szolnok megyében
- /folyt.köv./
13.15/a

-19 -

Tólsz

bb.28./ iv belföldi.....folyt./-a

16. bővült a zalaegerszegi kórház
17. középiskolások a siófoki ág-ban
18. római kori lelet
19. az autóklub új bázisállomása
20. baráság vonat
21. balesetek
22. elutazott jermu laine
23. bányászok versenye
24. közutak korszerűsítése
25. vándorkiállítás
26. utóidény a balatonnál
27. időjárásjelentés
28. hírjegyzék

--

bb.29. új szakmunkásképző intézet nyiregyházán

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

kedden átadták rendeltetésének a nyiregyházi 107-es számú mező imre szakmunkásképző intézet új, 20 tantermes iskoláját. a 90 éves multra visszatekintő szabócs-szatmári szakmunkásképzés a legújabb létesítményét 19 millió forintos költséggel építették. a tantermeken kívül modern tornacsarnok, 13 szertár és más egyéb kiszolgáló és szociális helyiség biztosítja 31 szakma 1648 tanulójának az oktatását. az új iskola átadásával megoldódtak az intézmény tanterem gondjai és az eddig öt helyen lévő képzést is egy helyre tudják koncentrálni. /mti/

--

bb.30. kitüntetések

1/mir/gg/zs/a/hgy

1974. szeptember 3.

a népköztársaság elnöki tanácsa dr. bonta jánost, az egészségügyi minisztérium főmunkatársát - kiemelkedő munkája és nyugállományba vonulása alkalmából - valamint dr. lászló andrást, a központi állami kórház és rendelő intézet osztályvezető főorvosát - kiemelkedő gyógyító munkája és 60. születésnapja alkalmából - a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetéseket kedden az egészségügyi minisztériumban dr. zsögön éva egészségügyi államtitkár adta át. /mti/

13.20/a

Tóth

--
- 20 -

bb.32. mérleg a kórházi ágyban - megkezdődött az v. nemzetközi mérlegtechnikai kollokvium

vid/a/hgy

1973. szeptember 3.

19 ország 150 szakemberének, tudományos kutatójának részvételével nyílt meg kedden szegeden az v. nemzetközi mérlegtechnikai kollokvium. a korábbi hasonló konferenciák sikerét és eredményességét látva az idén először az imeko - a nemzetközi méréstechnikai szövetség - is bekapcsolódott a szervezésbe.

kemény tamás, a nemzetközi méréstechnikai szövetség szaktitkára az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondotta, hogy a négynapos tanácskozáson elhangzó előadások egybekel mellett szinte bámulatos újdonságokat, valóságos, mérlegcsodákat, ismertettek. ilyen többek között az egyes nagy tengeri kikötőkben működő darumérleg. ezzel a hajóról történő be- és kirakás közben, tehát idővesztés nélkül mérlik meg a szállítmány súlyát rendkívül nagy pontossággal. másik ilyen technikai vívmány teljesítményére jellemző, hogy egyszerre négy megrakott vagon mázsál le öt perc alatt. ez utóbbi mérlegelő rendszernek óránkénti átbocsátó képessége 2 000 tonna. nemcsak az ipar, a kereskedelem, a szállítás gyakorlatában használatosak a korszerű elektronikus berendezések különböző típusai, hanem - az egyes országokban - az egészségügyi intézményekben, klinikákon, kórházakban is. ismertek olyan mérő műszerek, amelyek a kórházágyba építve 50 grammos súlyváltozást is képesek kimutatni. ezek elősorsban az operációk utáni intenzív kezelést könnyítik meg, mert az ágyhoz kötött beteg súlyváltozását a frissen operált ember mozgatása nélkül ellenőrizhetik.

a hazai mérleggyártás ugrásszerű fejlődésének ismertetésére szintén jó alkalmat nyújt az idei kollokvium. a tanácskozás színhelyén a hódmezővásárhelyi metripod mérleggyár kiállításon mutatja be a legmodernebb termékeit. ezek közül néhány az automatikus mérésen kívül felhasználható a termelést irányító elektronikus berendezések részeként is a kohászatban, a vegyiparban, az építőiparban és még sok más területen. /mti/

13.30/a

Tóth

--
- 21 -

bb.31. máv oktatási főnökség szegeden

vid/p kz hgy

1974. szeptember 3.

máv oktatási főnökség kezdte meg működését szegeden a győr-be költözött közlekedési és távközlési műszaki főiskola marx téri épületében. a máv-nak hazánkban ez a harmadik ilyen jellegű oktatási központja. az országban itt szerveztek először önálló női forgalmi és kereskedelmi tanfolyamot. a tervek szerint a többi máv igazgatóság területén a következő években ugyancsak kialakítják az oktatási főnökséget./mti/

--

bb.33. focok jend

mm/p zs hgy

1974. szeptember 3.

a minisztertanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét új-zéland kormányának norman kirk miniszterelnök tragikus halálát alkalmából./mti/

--

bb.34. holló jános akadémikus lengyel kitüntetése

1 mir/gg/p zs hgy

1974. szeptember 3.

a lengyel tudományos akadémia - az élelmiszerek kémiaja és technológiája terén elért eredményeiért, valamint a lengyel tudománynak nyújtott támogatásáért - a legmagasabb fokú akadémiai kitüntetéssel, kopernikus-éremmel jutalmazta holló jános akadémikust, a magyar tudományos akadémia központi kémiai kutató intézetének igazgatóját. a kitüntetést a nemzetközi kémiai unió varsóban megtartott ülésén w. lodzimierz trzebiatowski professzor, a lengyel tudományos akadémia elnöke ünnepélyes keretek között nyújtotta át a neves magyar tudósnak./mti/

--

bb. 35. kitüntetés

mm/p zs hgy

1974. szeptember 3.

az elnöki tanács fekete gábornénak, a magyar szocialista munkáspárt xviii. kerületi bizottsága titkárának nyugállományba vonulása alkalmából, több évtizedes mozgalmi munkájáért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetést adományozta./mti/

--
-22-

13.28/p

Tb 14⁰⁰

bb.36. sajtótájékoztató a koreai népi demokratikus köztársaság megalakulásának 26.évfordulója alkalmából

t/nm/mm/zs/a/hgy

1974. szeptember 3.

kedden a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövetsége sajtótájékoztatót rendezett a kndk megalakulásának 26.évfordulója alkalmából. mint pak gjong szun nagykövet elmondta az újságíróknak, a koreai nép 1948 szeptember 9-én népi államot hozott létre, s ezzel új korszakot nyitott történelmében. emlékeztetett arra, hogy a népi demokratikus köztársaság rövid idő alatt felszámolta a háború okozta sérüléseket, lerakta az önálló nemzetgazdaság szilárd alapjait, s alig 4-5 év alatt befejezte a termelési viszonyok szocialista átalakítását falun és városban egyaránt. tízennégy év alatt kiépült az ország szocialista ipara, s ezzel egyidőben fejlett mezőgazdaságot teremtett.

a koreai népi demokratikus köztársaság szocialista nemzetgazdasága gyors ütemben fejlődik. az utóbbi időben átlagban 30-50 százalékkal csökkentették az iparcikkek árát, és a világon először teljesen megszüntették az adórendszert. bevezették az ingyenes egészségügyi ellátást, a tizosztályos középfokú kötelező oktatást, s fejlődik, virágzik az irodalom és a művészet is.

a továbbiakban a nagykövet arról a küzdelemről szólt, amelyet a koreai népi demokratikus köztársaság folytat az ország békés egyesítéséért. hangsúlyozta, hogy a kndk kormánya nagy erőfeszítéseket tett és tesz annak érdekében, hogy a kettészakított országot - minden külső beavatkozás nélkül - a koreaiak saját erejükből, önállóan és békés úton egyesítsék. a felszabadulástól napjainkig erre vonatkozóan több mint 130 esetben terjesztett elő a népi korea konkrét javaslatokat. az erőfeszítések azonban nem jártak eredménnyel; az amerikai imperialisták által támogatott dél-koreai bábklukk - a közös nyilatkozat egyeztetett pontjait megsértve - mesterseges akadályokat állít az egyesítés útjába.

/folyt.köv./
14.30/a

-23 -

15⁰⁰g

bb.36./ Sajtótájékoztató.....folyt./-a

napjainkban a koreai és a testvéri magyar nép közötti barátság és együttműködés - a marxizmus és leninizmus, a proletármunkások elvei alapján - napról-napra fejlődik a politikai, a gazdasági és a kulturális élet minden területén - emelte ki a nagykövet. a magyar nép nemcsak az amerikai imperialista agresszorok elleni küzdelem éveiben segítette korea népét, hanem a háború utáni helyreállítás, az újjáépítés időszakában is. meggyőződésünk - fejezte be tájékoztatóját pak gjong szum - , hogy a pártjaink, kormányaink és népeink közötti testvéri barátság és együttműködés a jövőben tovább erősödik, fejlődik. / . mti/

--

bb.37. ,, karszt és klíma,, - tudományos tanácskozás pécsen

vid/kz/a/hgy

1974. szeptember 3.

„ karszt és klíma,, címmel három napos tudományos tanácskozás kezdődött kedden pécsen. a magyar karszt és barlangkutató társulat, a magyar meteorológiai társaság és a mta pécsi bizottsága szervezte orvosok, geológusok, meteorológusok, geográfusok, biológusok részére. a hazai szakembereken kívül csehszlovák és román vendégei vannak a konferenciának.

Láng sándor, a magyar karszt és barlangkutató társulat elnöke elmondotta, ez az első alkalom, amikor a karszt-kutatással, a feltárt barlangok idegenforgalmi és gyógyászati hasznosításával foglalkozó szakemberek ilyen széles köre közvetlen eszmecsere folytat. mint ahogy a klíma jelenség nélkül nincs karsztosodás, a két téma szoros összefüggésből adódik az az igény, hogy az érdekelt különböző tudományágak képviselői együttműködjenek, hisz a feltárás-hasznosítás nagyon komplex feladat. magyarországon kb. háromezer ismert barlang van. aggtelek látogatóinak száma negyedmillió körül van évente, de ennek többszörösére fejlődhet a természet szépségét csodálók száma. a béke-barlangot két évtizede keresik fel légzőszervi betegségekben szenvedők.

/folyt.köv./

14.35/a

15⁰⁵g

- 24 -

bb.37./ ,, karszt.....folyt./-a

magyarország a karsztfeltáró kutatás terén élenjár az európa államok között, barlanggyógyászati eredményei pedig világviszonylatban elismertek. népgazdasági érdek, hogy a sajátos klímával rendelkező barlangok hasznosítása a jövőben még intenzívebb legyen. erre kínálkozik lehetőség baranyában, abaligeten, ahol ugyancsak működik barlangszanatórium. a mecseki bányászat jövője, több mint huszezer földalatti dolgozó érdeke, hogy a szinte helyben kínálkozó természetes gyógyforrást minél többen igénybe vehessék.

a konferencia második napi programja abaligeten zajlik, ahol megtekintik a barlangszanatóriumot is. a tanácskozás harmadik napjának harkány lesz a színhelye, ahol a résztvevők megismerkednek az európai híru gyógyhely kórházával, fürdőtelepével.

tekintettel arra, hogy baranyában sokrétű klimatológiai tudományos munka folyik, - az országban elsőként itt épül ki jégeső elhárító bázis is - a konferencia alkalmából megalakították a magyar meteorológiai társaság pécsi csoportját, amely tevékenységét egész déldunántulra kiterjeszti. szeged után ez a második ilyen vidéki csoport. /mti/

--

bb.40. megkezdődött az őszi fakitermelés a bükkben

vid/kz/a/hgy

1974,szeptember 3.

a borsodi erdő-és fafeldolgozó gazdaság bükki és zemplén-hegyvidéki erdősegeiben kedden megkezdődött az őszi fakitermelés. a favágó fejsze helyét a motoros fűrészek foglalták el, s gépesítették a törzseknek az ország-uthoz történő szállítását is. kedden kezdték meg az őszi, a parasznyi erdészethez tartozó erdősegekben egy megközelítőleg száz éves tölgyes kivágását, míg a bükk hegységben lévő borókási részen a hegység őshonos, névadófájának, a bükkösöknek ugynevezett nevelővágásához, az ritkításhoz fogtak.

az őszi termelés során naponta megközelítőleg kétszáz köbméter fát vágnak ki és dolgoznak fel. ennek mintegy hatvan százaléka ipari célokat szolgál, a negyven százalékat pedig tűzifaként értékesítik. /mti/

--

14.45/a

-25 -

15¹⁰g

bb.38. gór nagy sándor

sz/sb/pa sl p hgy

1974. szeptember 3.

nehézipari államtitkár vezetésével kedden magyar küldöttség utazott moszkvába a kgst vegyipari állandó bizottságának rendkívüli 44. ülészakára. a küldöttség a tagországok delegációival együtt részt vesz a moszkvai „polimer 74,, kiállítás megnyitó ünnepségén is ./mti/

--

bb.39. az új vezetők egyharmada kizs. korosztályu - alumíniumipari ifjúsági parlament ajkán

vid/p kz hgy

1974. szeptember 3.

kedden ajkán rendezték meg a magyar alumíniumipari tröszt vállalatainál dolgozó fiatalok ifjúsági parlamentjét. a csaknem 10.000 fiatal képviselőjében 120 küldött vitatta meg a bányák, üzemek vezetőivel, hogy milyen pozitív intézkedések történtek az ifjúsági törvény végrehajtásának jegyében, és milyen hiányosságokat kell pótolni.

dr. juhász ádám vezérigazgató összegezve a már megrendezett vállalati parlamentek tapasztalatait, leszögezte, hogy az ifjúsági törvény hatása máris kézzelfogható. a legszembeütőbb példák között említette, hogy az idén kinevezett új alumíniumipari vezetők egyharmada kizs. korosztályu. az új lakásokhoz adott vállalati kölcsönök 47 százalékát ugyancsak a fiatalok kapták.

a vezérigazgató méltatta az alumíniumipari vállalatoknál a fiatal mérnökök, technikusok, és közgazdászok kezdeményezéseit. ebben az évben pályázatukat elemezte a tröszt, s ezek közül számosat megvalósításra javasoltak. 137

dr. juhász ádám hangoztatta, hogy az alumíniumipari központi fejlesztési program megvalósítása még igen sok feladatot ad a fiataloknak a termelésben, irányításban egyaránt. egy magasabb szintű szakképzettség, alaposabb ismeret lesz szükség. külön kiemelte az alumíniumipar nemzetközi kapcsolatait, amely mind több szakembertől igényel nyelvtudást is. mint mondotta alumíniumiparunk hire már jutott európa határain. gyárat építünk indiában, segítjük a vietnami alumíniumipar fejlődését.

/folyt. köv. /
14.50/p

-26-

15⁴⁰g

bb.39. az új vezetők.....folyt /p

a termékeink eljutnak valamennyi szocialista országba és husz tőkés, illetve fejlődő országba is. a kereskedelem, és méginkább a tudományos és műszaki együttműködés csak idegen nyelvet ismerő szakemberek segítségével bonyolítható le zökkenőmentesen. éppen ezért a tanulásához a jövőben a tröszt és a vállalatok is nagyobb segítséget adnak.

a vezérigazgató összefoglalóját élénk vita követte. többen felvetették, hogy egyes vállalatoknál még az azonos munkateljesítményekért sem kapnak azonos bért a fiatalok. kérik, hogy az idősebb munkások megkülönböztetett juttatásait ne a bérekbe, hanem más formákba adják, így ma még gyakori feszültséget szüntethetnek meg. szó volt a fiatalok szociális helyzetének javításáról, ezen belül főleg a lakásgondok enyhítésének módjáról./mti/

--

bb. 41. kulcsszerepe van az energia és a hormongazdálkodásban - a sejtmembránokról tanácskoznak tihanyban

vid/kz/rj hgy

1974. szeptember 3.

12 kutató intézet képviselőinek a részvételével kezdődött meg kedden a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetében a membrán biológiai kollokvium. előadói a sejtmembránok - a sejthártyák - kutatásával kapcsolatos legújabb tudományos eredményekről számolnak be.

az mti hírmagyarázója írja:

ezekben a hetekben egymás után rendezik a magyar tudományos akadémia az életjelenségek szabályozási mechanizmusával, annak behatóbb ismeretével, illetve az ezzel kapcsolatos tudományos eredmények összegezésével foglalkozó konferenciákat, kollokviumokat. e megkülönböztetett tudományos munka és eszmecsere a magyar tudományos akadémia bioregulációs programjának megvalósulását jelzi. ezt a nagyszabású tudományos tervet két évvel ezelőtt országos tudományos fő irányynak fogadta el a kormány. a programba tartozó kutatások eredményei nemcsak az alapvető ismereteket bővítik, hanem a humán- és állatgyógyászat, valamint gyógyszerkutatás további fejlődésének alapját is megeremtik.

a tihanyi sejtmembránokkal foglalkozó kollokvium a sejthártyák szabályozó szerepével foglalkozik.

/folyt. köv./
15.40 rj

- 27 -

16¹⁰g

bb. 41. /kulcsszerepe lesz... 1. folyt./rj

valamennyi sejtünket körülvevő vékony burok a „vámórség”, szerepét tölti be a szervezetünkben. a benne lévő enzimek segítségével szabályozza, hogy mit engedjen ki és mit fogadjon be a sejt. így például szabályozza az energiafelvételt, kulcsszerepe van a szervezet hormon gazdálkodásában is. a tanácskozáson az alapku-
tatással foglalkozó szakemberek mellett ott vannak a gyógyszer- és az agrár kutatók is, hogy a közvetítésükkel az alkalmazott kutatásokon át a gyakorlathoz jussanak a tudományos eredmények. /mt1/

--

bb. 42. a fao-konferencia résztvevői kiskörösön és szarvason

vid/kz/rj hgy

1974. szeptember 3.

kedden a fejlődő országok szövetkezeti mozgalmának fejlesztési lehetőségeivel foglalkozó gödöllői fao-konferencia résztvevőinek egy csoportja kiskörösre, egy másik csoportja pedig szarvasra látogatott.

kiskörösön brachna jános, a bács-kiskun megyei szövetkezeti koordinációs bizottság elnöke, oláh pál kiskörös város tanácselnöke, valamint a helyi szövetkezeti élet több vezetője fogadta a vendégeket. megismertették velük a megye, ezen belül kiskörös/mezőgazdasági, ipari és fogyasztási szövetkezeteinek munkáját, terveit. megtekintették a szövetkezeti nagyáruházat, amelynek felépítése annak idején országosan is úttörő jellegű volt. a korszerű kereskedelmi létesítménynek a környező kisebb települések megfelelő áruellátásában is nagy szerepe van, a vidék legnagyobb ipari szövetkezetében, a kiskörösi vegyipari szövetkezetben főként a szolgáltatási tevékenységgel, a kiváló címet viselő tóldi szakszövetkezetben pedig a tagsági szolgáltatásokkal ismerkedtek.

szarvason jansik tamás, a városi tanács elnöke tájékoztatta a vendégeket a város életéről, az ottani szövetkezetek helyzetéről, fejlődéséről. ezt követően a vendégek megtekintették az áfész 3 évvel ezelőtt épült korszerű áruházat, majd a mezőgazdasági termékeket feldolgozó üzemeket látogatták meg. /mt1/

--

15.50 rj

- 28 -

16¹⁵ g

bb. 43. horgos gyula hazaérkezett moszkvából

k/n1/tr/rj sl hgy

1974. szeptember 3.

kedden hazaérkezett moszkvából a dr. horgos gyula kohó- és gépipari miniszter vezette küldöttség, 1. p. kazanyec szovjet vaskohászati miniszter meghívására tartózkodott a szovjetunióban. a küldöttség tárgyalásokat folytatott a magyar-szovjet vaskohászati együttműködés fejlesztéséről, megállapodott azoknak a magyar szakembereknek a kiképzéséről, akik az újonnan, oxigénkonverteres technológiával, szovjet segítséggel épülő dunaujvárosi acélműben dolgoznak majd. a magyar küldöttség meglátogatta a novo-kuznyeckben a nyugat-szibériai vaskohászati kombinátot, ahol megtekintette a legmodernebb oxigénkonverteres acélgártó berendezéseket. /mt1/

Lamely

--

bb. 44. halálos gyermek szerencsétlenség

tr/rj hgy

1974. szeptember 3.

röjtőkmujsaj községben a röjtöki utca 182. számú ház alatti lakásuk udvarán a ház falához támasztott garázskapu rádőlt lőrincz krisztina 5 éves gyermekre. a gyermek olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a kórházban meghalt. a felelősség megállapítására a vizsgálatot megkezdték. /mt1/

--

bb. 45. országos kertészeti napok kecskeméten

vid/kz/gné/rj hgy

1974. szeptember 3.

két napig tartó országos kertészeti tudományos tanácskozás kezdődött kedden kecskeméten. a rangos rendezvényt, amelynek minden évben kecskemét ad otthont, az idén dr. molnár béla, a magyar agrártudományi egyesület kertészeti társaságának elnöke nyitotta meg, majd dr. gajdócsi istván, a bács-kiskun megyei tanács elnöke köszöntötte a résztvevőket.

/folyt.köv./

16.00 rj

- 29 -

16⁴⁵ g

bb. 45. / országos kertészeti... 1. folyt./rj

a tudományos ülés első előadója dr. dimény imre, mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter volt. értékelte a mezőgazdaság, s ezen belül a kertgazdaságok helyzetét, fejlesztését. rámutatott, hogy a zöldség-termelés az utóbbi években már elmaradt a megnövekedett fogyasztói és ipari igényektől, s emiatt nem tudjuk kihasználni az exportlehetőségeket sem. a jövőben - az említett elmaradottság felszámolása miatt - gyorsított ütemben kell végrehajtanunk a zöldség-gyümölcstermesztés fejlesztési programját. a miniszter a továbbiakban elemezte a program végrehajtása során eddig elért eredményeket. ezek közül kiemelten szólt a szakosodás jelentőségéről és a gépesítés előrehaladásáról. a mechanizálással természetszerűen együtt járt a termelési költségek növekedése, illetve a fogyasztói árak emelkedése. a továbbiakban azonban - hangsúlyozta nyomatékosan a miniszter - a kertészeti ágazat jövedelmezőségét nem a fogyasztói árak növelésével, hanem újabb, jobb fajták előállításával, a hozamok fokozásával, illetve valóban nagyüzemi körülmények között megtermelt tömegáruval kell fedezni. e követelmény kielégítésének ma már megvannak a feltételei.

intézkedést sürget - mutatott rá ezután a miniszter - a szőlő- és a gyümölcstermelés - rekonstrukciója is. az elmúlt években ugyanis az ország szőlőterülete 16 ezer hektárral, gyümölcsös területe pedig 6000 hektárral csökkent, s a pótlás nem megfelelő ütemű. az egészségesebb táplálkozás érdekében indokolt, hogy csak gyümölcsöst legalább 35 ezer hektárt telepítsünk 1980-ig, s nagyjából hasonló feladatokat támaszt a szőlők felujtása is.

a kertészeti napok alkalmából az idén első ízben osztották ki a magyar nagyüzemi kertészet megalapítójának tiszteletére alapított mohácsi mátyás emlékérmét. pekó józsef, a mém kertészeti főosztályvezetője, továbbá konrad zoltán, a nagykörösi konzervgyár termeltetési osztályvezetője és baldy lászló, a fővárosi kertészeti vállalat főosztályvezetője kapta meg. a tanácskozáshoz kapcsolódóan nyitották meg kecskemét határában a mathiasz jános szőlészeti és borászati muzeumot is. /mti/

--

16.10 rj

- 30 -

16⁵⁰g

bb. 46. puja frigyos ebédet adott dr. raúl roa tiszteletére

t/bc/tm/rj zs hgy

1974. szeptember 3.

Puja frigyos külügyminiszter és felesége kedden ebédet adott dr. raúl roa, a kubai köztársaság külügyminisztere és felesége tiszteletére a külügyminisztérium disz téri vendégházában.

részt vett az ebéden huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese, dr. korom mihály igazságügyminiszter, dr. berecz jános, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, dr. erdey-gruz tibor, a magyar tudományos akadémia elnöke, marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár és a politikai élet több más vezető személyisége.

a szívélyes, baráti hangulatu ebéden puja frigyos és dr. raúl roa pohárköszöntőt mondott. /mti/

--

bb. 47. kitüntetés

mm/rj sl hgy

1974. szeptember 3.

az elnöki tanács gonda lajost, az állami pénzügyőr főmérnökét több évtizedes eredményes munkája elismeréséül nyugállományba vonulása alkalmából a munka érdemrend arany-fokozatával tüntette ki. a kitüntetést dr. trethon ferenc pénzügyminiszterhelyettes adta át. /mti/

--

bb. 48. tanácskozás a termelőszövetkezetek belső ellenőrzéséről

t/kg/sza/sl/rj hgy

1974. szeptember 3.

a belső ellenőrzés főbb tapasztalatairól, s hatékonyságának további növeléséről tanácskoztak kedden a mezőgazdasági termelőszövetkezetek területi szövetségeinek titkárai a termelőszövetkezetek országos tanácsa szervezésében az olimpia szállóban.

/folyt.köv./

16.17 rj

- 31 -

17¹⁵g

bb. 48. /tanácskozás... 1. folyt./rj

moharos józsef, a tot elnökhelyettese a tanácskozás bevezető előadásában többek között hangsúlyozta: a szövetkezeti tulajdonnak a védelme fokozott felelősséget kíván a szövetkezetek tagjaitól, vezetőitől. a tulajdon védelmét szolgáló belső ellenőrzés a szövetkezeteknek és érdekképviselői szerveiknek különösen fontos, kiemelt feladata. az elmúlt években sokat fejlődött az ellenőrző bizottságok munkája. ma is egyik legfőbb fogyatékoság azonban, hogy igen ritkán ellenőrzik a közgyűlési és egyéb határozatok végrehajtását.

az ellenőrző bizottságok tevékenységének fontos feltétele tagjainak továbbképzése. mind több szövetkezet és szövetség szervez különféle konzultációkat, tanfolyamokat a bizottság elnökei részére. jelenleg 29 szövetség önállóan, 14 a mág mérnök-vezetőképző intézete útján nyolc pedig különböző oktatási intézményekkel együttműködve szervezi a továbbképzést. 35 szövetség területén minden ellenőrző bizottsági elnök részt vett tanfolyamokon, 15 szövetségben azonban még hiányos a képzés. az elnökök képzésében tehát már vannak eredmények, nem megoldott azonban az ellenőrző bizottságok tagjainak továbbképzése. eddig csupán nyolc szövetség területén szervezték meg számukra az oktatást.

a tulajdonosi ellenőrzéshez szervezeten kapcsolódik a revizori irodák tevékenysége is. a szövetségek jelzése szerint 42 területi szövetségnél a revizori irodák két évenként általános belső ellenőrzést végeznek. az irodák azonban egyes helyeken túlterheltek, mert a számviteli munkához, a zárszámadás összeállításához, szanalási eljárás előkészítéséhez is kénytelenek a szövetkezeteknek segítséget nyújtani.

a belső ellenőrzésben most a legfontosabb, hogy a vezetők fokozottan kontrollálják saját utasításaik végrehajtását. a belső ellenőrzés fokozása különösen azoknál a termelőszövetkezeteknél fontos, ahol az elnök sokrétű irányítási munkája mellett nem képes minden ellenőrzési feladatot személyesen ellátni.

az eredményes ellenőrzéshez a külső és belső ellenőrzést végző szervek jó kapcsolata, együttműködése is elengedhetetlen. néhány helyen gondot jelent, hogy egyes külső ellenőrzést végző szervek - bár a jogszabály kötelezné őket - nem értesítik előre vizsgálataikról az ellenőrző bizottságot.

az elnökhelyettes beszámolóját vita követte. ezután érdekképviselői kérdésekről tartottak vitát a résztvevők. /mti/

--

16.25 rj

- 32 -

17³⁰g

bb. 49. az idei egymilliomodik utast köszöntötték a letenyei határátkelő állomáson

vid/ká/rj hgy

1974. szeptember 3.

délnyugat-dunántúli határvidékünk kapuja, a letenyei határátkelő állomás kedden délután fogadta az idei egymilliomodik utast. a zala megyei, a zalaegerszegi és a nagykanizsai, valamint a letenyei tanács és a megyei idegenforgalmi hivatal képviselői köszöntötték és csemegekosárral ajándékozták meg peter snoj jugoszláv állampolgárt, ljubljana-i mérnököt.

a letenyei határátkelő állomáson még mintegy félmillió utasra számítanak az év végéig. /mti/

--

bb. 50. budaprint-ujdonságok a bnv-n - sajtótájékoztató a vállalat kereskedelmi irodájában

bb. 50. budaprin

t/ol/pá/rj la

1974. szeptember 3.

a tizes pavilonban több textil- és ruházatipari vállalattal közös, az á-pavilonban pedig önálló kiállítással szerepel az őszi bnv-n a pamutnyomóipari vállalat. a részvételről kedden, az alpári gyula utcai kereskedelmi irodában tájékoztatták a sajtó képviselőit. elmondották, hogy a kiállítással nemcsak a termékösszetétel korszerűsítéséről, az azzal egyidőben végrehajtott termelésbővítésről kívánnak képet adni, hanem azokról a további gyártmányfejlesztési elképzelésekről is, amelyeket a sikeres rekonstrukcióval alapoztak meg.

az önálló kiállítás 22 méteres „kirakatában”, nagyszámu ujdonságot mutatnak be. az öltözködési választékban a legújabb hurkolt kelméket, a szabadidő ruházat csoportjában a hazai vásárlók körében már nagy sikert aratott porgy fantázianeveű blu jeans-típusu, festett és nyomott teeneger-anyagot, amiből 6 hónap alatt másfél millió métert exportáltak az usa-ba és kanadába. a háztartási textiliák közül a pamut és szintetikus kevertanyagú ágyneműkre, valamint a filmnyomott abroszokra, konyharuhákra és szettekire hívták fel a figyelmet. a budaprint első ízben jelentkezik az őszi bnv-n plichromatikus eljárással készült, mindkét oldalukon mintázott függönyanyagokkal, amelyek elterjedése segíthet feloldani a házigyári lakások monoton egyöntetűségét. érdekes csoportja a kiállításra kerülő áruknak a gyermekruházati textilia: ruha, ágynemű, drapéria készül a gyermek világát megszépítő mintákkal.

/folyt.köv./
16.50 rj

- 33 -

17⁵⁰g

öb. 51. / megtalálták... 1. folylt./rj

melis katalin régész, a budapesti történeti muzeum munkatársa a feltáró munka gazdája:

- már hosszabb ideje figyelemmel kísérjük a kálvin téri megróépítkezést, jómagam a helyszínen voltam akkor is, amikor az első „gyanus”, falmaradványok előkerültek. azonnal leállítottuk a munkát, s hozzáálltunk a leletek kiszabadításához. ahogyan mind több részlet került napvilágra, bizonyossá vált, hogy a xv. században épült, középkori pesti városfal egyik kapujára bukkantunk. a kutatók többsége úgy véli, hogy a kapu - a kereskedelmi, gazdasági, hadászati utak egyik végpontja - mátyás király uralkodása alatt épült. ismereteink szerint eredetileg gótikus stílusban épült, középkori formájáról azonban semmit sem tudunk. a forrásmunkák szerint a törökök kiűzése után barokk burkolatot kapott - ezt a formát azokból a xviii. századi rajzokból ismerjük, amelyek a kapu lebontása előtt készültek. az építményt végül is a fejlődő, terjeszkedő város tüntette el.

- most előkerült a kapu alapzata, s az arra épült részből is vagy másfél méter, így a legalsó belső tér teljes egészében rekonstruálható. a kaputorony négyszögletes alaprajzu, belső átmérője csaknem eléri a nyolc métert. a kapunyílás szélessége - ami megegyezik az ut szélességével is - négy méterre tehető. a torony négy sarkához ferdén futó támpillérek csatlakoztak, azoknak megtaláltuk alapozását s felmenő falsíkjait is. szerencsére a munkagödör a torony belső terén haladt keresztül, így egy helyen a falszélességet is meg tudtuk mérni. a hajdanvolt építők nem takarékoskodtak az anyaggal: a falat egy méter hetven centiméter vastagságúra húzták. a kaputorony a városfalból az üllői ut irányában „ugrott ki,,, s a történeti adatokból azt is tudjuk, hogy nagyméretű rondella vette körül. ennek maradványai vélhetőleg ugyancsak előkerülnek. /mti/

--

bb. 52. e m b a r g ó 19 óráig!

fock jenő,

tm/rj la zs

1974. szeptember 3.

a minisztertanács elnöke táviratban fejezte ki együttérzését dzsemal bijedicsnek, a jszszk szövetségi végrehajtó tanácsa elnökének a zágrábban bekövetkezett súlyos vasúti szerencsétlenség miatt. /mti/

--

17.20 rj

18⁰⁰ g

- 35 -

bb. 53. népfrent és városfejlesztés - ülést tartott a hazafias népfrent budapesti elnöksége

t/pr/gg/rj zs la

1974. szeptember 3.

örvendetesen nőtt a budapestiek cselekvő részvétele a városfejlesztésben, a lakóhely szépítésében, gyarapításában, - állapították meg egyebek között a hazafias népfrent budapesti elnökségének keddi ülésén, megvitatva a városfejlesztési népfrent-fórumok tapasztalatait. a nyílt várospolitikai jegyében rendezett népfrent tanácskozások mérlegét - dr. reischl Antal alelnök előterjesztésében - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága számára vonták meg.

az elnökségi ülésen - dr. Trautmann Rezső elnök előterjesztése alapján - felhívást fogadtak el a főváros lakosságához: vegyenek részt mind nagyobb számban a felszabadulás 30. évfordulójának, az mszmp XI. kongresszusának tiszteletére meghirdetendő „együtt budapestért”, városszépítő mozgalomban. a felhívást a népfrent elnöksége a közeljövőben publikálja. az ülésen végül a népfrent nagy-sikerű külpolitikai vetélkedő-sorozatáról tájékoztak. /mti/

--

bb. 54. nemzetközi művésztelep nyíregyháza-sóstón

vid/kz/rj la

1974. szeptember 3.

kedden megnyitották a nyíregyháza-sóstói nemzetközi művésztelepet. a festői környezetben lévő telep az idén mintegy tíz külföldi és hazai festőt, szobrászt lát vendégül egy hónapig. a vendégművészek megismerkednek hazánknak a folyókban, természeti szépségekben gazdag tájával. befejezésül közös tárlaton mutatják be az itt készülő alkotásokat és emlékül egy-egy műüket a megyének ajándékozzák. /mti/

--

17.25 rj

18⁰⁰ g

- 36 -

bb. 53. népfront és városfejlesztés - ülést tartott a hazafias népfront budapesti elnöksége

t/pr/gg/rj zs la

1974. szeptember 3.

örvendetesen nőtt a budapestiek cselekvő részvétele a városfejlesztésben, a lakóhely szépítésében, gyarapításában, - állapították meg egyebek között a hazafias népfront budapesti elnökségének keddi ülésén, megvitatva a városfejlesztési népfront-fórumok tapasztalatait. a nyílt várospolitikai jegyében rendezett népfront tanácskozások mérlegét - dr. reischl Antal alelnök előterjesztésében - a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága számára vonták meg.

az elnökségi ülésen - dr. Trautmann Rezső elnök előterjesztése alapján - felhívást fogadtak el a főváros lakosságához: vegyenek részt mind nagyobb számban a felszabadulás 30. évfordulójának, az MSZMP XI. kongresszusának tiszteletére meghirdetendő „együtt budapestért”, városszépítő mozgalomban. a felhívást a népfront elnöksége a közeljövőben publikálja. az ülésen végül a népfront nagy-sikerű külpolitikai vetélkedő-sorozatáról tájékoztak. /mti/

--

bb. 54. nemzetközi művésztalálkozó nyíregyháza-sóstón

vid/kz/rj la

1974. szeptember 3.

kedden megnyitották a nyíregyháza-sóstói nemzetközi művésztalálkozót. a festői környezetben lévő telep az idén mintegy tíz külföldi és hazai festőt, szobrászt lát vendégül egy hónapig. a vendégművészek megismerkednek hazánkban a folyókban, természeti szépségekben gazdag tájjal. befejezésül közös tárlaton mutatják be az itt készülő alkotásokat és emlékül egy-egy művüket a megyének ajándékozzák. /mti/

--

17.25 rj

18⁰⁰ g

- 36 -

bb. 55. komárom megyébe látogatott a vdk békebizottságának küldöttsége

vid/rj la

1974. szeptember 3.

a vietnami demokratikus köztársaság békebizottságának hazánkban tartózkodó küldöttsége Tran Tongnak, a békebizottság tagjának, felső- és szakközépiskolai miniszterhelyettesnek a vezetésével kedden Komárom megyébe látogatott. a delegációt elkísérte Dang Tran Ngoan, a vdk budapesti nagykövetségének első titkára. a vendégeket Tatabányán Izsáki Mihály, a megyei pártbizottság titkára és Havas Miklós, a hazafias népfront megyei titkára fogadta. tájékoztatták őket a megye életéről, majd városnézésre indultak. a küldöttség ellátogatott a Beloiannisz híradástechnikai gyár helyi üzemébe is, majd Tatán a mezőgazdasági szakmunkásképző intézetet és a mezőgazdasági szakközépiskolát keresték fel. ezután a Császári Rákóczi Termelőszövetkezetbe látogattak. /mti/

--

felhívásnál ható: 18.15 órától!

bb. 56. ünnepi gyűlés Békéscsabán a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 29. évfordulója tiszteletére

vid/kz-ju la

1974. szeptember 3.

ünnepi gyűlést tartottak kedden a Békéscsabai Kulich Gyula ifjúsági és uttörőház dísztermében a vietnami demokratikus köztársaság megalakulásának 29. évfordulója tiszteletére. az elnökségben helyet foglalt Nguyen Manh Cam, a vietnami demokratikus köztársaság és Nguyen Phu Soai, a Dél-Vietnami Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete, továbbá Gyulavári Pál, az MSZMP Békés megyei bizottságának titkára és Szabó László, a hazafias népfront országos tanácsának alelnöke.

Dr. Takács Lőrinc, a szakszervezetek Békés megyei tanácsának vezető titkára, az ünnepi gyűlés szónoka méltatta azt a harcot, amelynek eredményeként 1945. szeptember 2-án Hanoi-ban, a győztes augusztusi forradalom vívmányaként, kikiáltották a független vietnami demokratikus köztársaságot. az indokínai népek - köztük a vietnami nép - felszabadító mozgalomának szervezője és vezetője, mint a szónok hangsúlyozta, az 1930-ban megalakult indokínai kommunista párt volt.

/ folyt. köv. /

18.20/ju

18⁵⁰ g

- 37 -

bb 56. / ünnepi gyűlés ... 1. folyt./-ju

ho si minh 1941-ben szervezte meg azt a széles ellenállási frontot, amely összefogta a különböző társadalmi rétegek haradó erőt, és 1944. decemberében megalakította a vietnami néphadsereg első egységeit. ezek az erők tették lehetővé, hogy miközben a francia gyarmati csapatokat 1945. márciusában a japánok megtámadták, és lefegyverezték, a vietnami néphadsereg szervezett harcot indíthatott a japán militaristák ellen. a harc az augusztusi forradalommal, a függetlenség, a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásával ért véget, és ezzel lezárult - de egyben kezdetét is vette - a vietnami nép történelmének egy fontos szakasza.

beszédének további részében a szónok azt a harcot méltatta, amelyet a vietnami nép 29 év óta folytat szabadságának megvédéséért. szólt arról a támogatásról, amelyet a szocialista országok, közöttük hazánk népe nyújt ebben a harcban a vietnami testvéreinknek. arról is beszélt, hogy a párizsi egyezmény aláírása óta a vietnami forradalom új szakasza kezdődött. míg észak lakossága leküzdötte a pusztító háború következményeit, és biztató kezdeti sikereket ért el, addig délen az egyezmény aláírása után sem hallgattak el a fegyverek, s a polgári személyek százezrei sinylődnek börtönökben, koncentrációs táborokban.

ezt követően nguyen manh cam nagykövet szólt a gyűlés résztvevőikhez. megköszönte a magyar népnek azt a támogatást, amelyet a vietnami nép harcához nyújtott, majd azt hangoztatta, hogy az 1973. január 27-én megszületett párizsi megállapodással dokumentált győzelem új korszakot nyitott a vietnami nép forradalmi harcában: a háborús sebek begyógyításának, az észak-vietnamban folyó szocialista építő munkának, a dél-vietnami nemzeti demokratikus forradalom megvalósításának, a vietnami hazabékés újraegyesítésének, továbbhaladásának korszakát. /mti/

--

18.30/ju

- 38 -

1855g

bb. 57. felhasználható: 19.00 órától!

„együtt, - a magyar néphadsereg művészegyüttesének bemutatója székesfehérvárott

vid/kz/rj la

1974. szeptember 3.

kéthetes vendégszereplésre a német demokratikus köztársaságba utazik szeptember 13-án a magyar néphadsereg művészegyüttese. a turnéra új műsorral készült fel, s ezt kedden este a székesfehérvári vörösmarty színházban mutatta be a hazai közönségnek. az „együtt,„ címet viselő műsor a fegyverbarátságunk és a népek barátságának állít emléket a varsói szerződésbe tömörült országok néptáncainak, népdalainak bemutatásával, a kétórás műsort novák ferenc rendezte. /mti/

--

bb 58. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

-ju la

1974. szeptember 3.

29. új szakmunkásképző intézet
30. kitüntetések
31. máv oktatási főnökség szegeden
32. nemzetközi mérlegtechnikai kollokvium
33. focs jeno részvétlávírata
34. holló jános akadémikus lengyel kitüntetése
35. kitüntetés
36. sajtótájékoztató a knck megalakulásának évf. alkalmából
37. „karszt és klíma, - tudományos tanácskozás
38. górnagy sándor moszkvába utazott
39. alumíniumipari ifjusági parlament
40. őszi fakitermelés
41. a sejtmembránokról tanácskoznak tihanyban
42. a fao konferencia résztvevői kiskőrösön
43. horgos gyula hazaérkezett moszkvából
44. halálos gyermekszerencsétlenség
45. országos kertészeti napok kecskeméten
46. puja frigyos ebédet adott raúl roa tiszteletére
47. kitüntetés
48. tanácskozás a tsz-ek belső ellenőrzéséről
49. letenyei határátkelő állomás
50. budaprint újdonságok a bnv-n
51. megtalálták a kecskeméti kapu maradványát
52. focs jeno távirata bijedicsnek
53. a hazafias népfront budapesti elnökségének ülése
54. nemzetközi művésztalálkozó
55. a vdk békebizottságának küldöttsége komárom megyében
56. ünnepi gyűlés békéscsábán
57. a néphadsereg művészegyüttesének új műsora
58. hírjegyzék

/mti/

--

18.35/ju

- 39 -

1855g

bb 59. bulgária 30 éve a szocializmus utján

1 me/tr-ju zs la

1974. szeptember 3.

bulgária felszabadulásának 30. évfordulója alkalmából /fotó-
dokumentációs kiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klub-
jának nyári helyiségében, a budapesti bolgár kulturális köz-
pont és a néphadsereg központi klubjának rendezésében.

a kiállítás ünnepélyes megnyitóján dr. sztojan radev, a
bolgár kulturális központ igazgatója mondott beszédet.

a bulgária 30 éve a szocializmus utján című kiállítás any-
ga meggyőzően dokumentálja, hogy bulgária az elmúlt három évtized-
ben - a szovjetunió sokoldalú, önzetlen támogatásával, a szocia-
lista országokkal való együttműködés nyomán - elmaradott agrár-
országból, korszerű ipari-agrár állammá fejlődött, korszakos
eredményeket ért el a nép jólétének emelésében, a tudomány,
a technika, a kultúra fejlesztésében. a tárlat szeptember 11-
ig tekinthető meg. /mti/

bb 60. argentin vendégek a nőtanács székházában

gy/gk-ju zs la

1974. szeptember 3.

a magyar nők országos tanácsának meghívására budapestre
érkezett az argentin nőszövetség delegációja. a küldöttség
lia grusznak, az argentin nőszövetség folyóirata szerkesztő-
jének vezetésével megismerkedik a magyar nők társadalmi, szo-
ciális és kulturális tevékenységével, és látogatást tesz kü-
lönféle gyermekintézményekben.

az argentin vendégeket kedden a nőtanács székházában
fogadta erdei lászlóné, a mnot elnöke, s tájékoztatást adott
a magyar nők helyzetéről, a szocializmus építésében elfoglalt
helyükről, szerepükről és feladataikról. /mti/

18.40/ju

- 40 -

1900 g

bb. 62. időjárásjelentés

gk/rj la

1974. szeptember 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. szeptember 3-án,
kedden este:

változékony idő

várható időjárás szerda estig:

változóan felhős idő, szerdán elsősorban a dunántúlon több-
felé záporosóval, zivattal. napközben élénk, az ország nyu-
gati részén időnként erős déli, délnyugati szél. várható legma-
gasabb nappali hőmérséklet szerdán általában 24-28, nyugaton
20-24 fok között. /mti/

-. -

bb. 61. magyar részvétel a „L, humanité,, ünnepeken

1/r6/zs rj la

1974. szeptember 3.

szeptember 7-15. között a párizsi „L, humanité,, ünnepek
kulturális eseménysorozatán a budapesti filharmóniai társaság
zenekara és a kisz központi művészegyüttes rajkó együttese képviseli
hazánkat.

a filharmóniai társaság zenekara szeptember 8-án mutatkozik
be berlioz requiem-jével. az est közreműködői a kisz egyetemi
kórus, a svesnyikov kórus és az örmény akadémiai kórus, a zenekart
kórodi andrás vezényli. a filharmóniai társaság zenekara további
két koncertet ad a palais des congres-ban, ahol többek között bar-
tók és kodály műveit szólaltatják meg kórodi andrás vezényletével,
a la chaise dieu-i fesztiválon pedig két alkalommal beethoven és cho-
pin műveit adják elő kovács dénes és cziffra györgy közreműködésé-
vel.

a kisz központi művészegyüttes rajkó együttese szeptember 7-én
és 9-én a palais des congres-ben
mutatkozik be a párizsi közönség előtt. /mti/

- 41 -

19.05 rj

1930 g

bb 63. filmbemutató-szocialista brigádoknak

pá-ju zs la

1974. szeptember 3.

kósa ferenc és csoóri sándor hószakadás című új filmjét kedden az évig művelődési központban a gyár szocialista brigádjainak a forgalmazást megelőzően mutatták be. a vetítést követően az egyesült villamosgépgyár munkásai anketon találoztak az alkotókkal. /mti/

--

bb. 64. a kubai külügyminiszter az állami népi együttes előadásán

t/bc/gk/rj la

1974. szeptember 3.

dr. raúl roa, a kubai köztársaság külügyminisztere és felesége, valamint kísérete kedden megtekintette a magyar állami népi együttes műsorát az együttes székházában. a vendégekkel együtt volt az előadáson rácz páál külügyminiszter-helyettes.

a műsor megkezdése előtt katona györgy, az együttes igazgatóhelyettese köszöntötte a vendégeket. /mti/

--

bb. 65. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig:

rj la

1974. szeptember 3.

- 59. bolgár fotodokumentációs kiállítás
- 60. argentin vendégek a nőtanácsnál
- 61. magyar részvétel a l, humanité ünnepeken
- 62. időjárásjelentés
- 63. filmbemutató szocialista brigádoknak
- 64. raúl roa megtekintette az állami népi együttes műsorát
- 65. hírjegyzék

/mti/

--

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: lakatos erzsébet

-42-

21²⁰g

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. új tanév, új mozgalmi feladatok - az úttörő szövetség főtitkárának nyilatkozata az új úttörő-év feladatairól

1 mir/gg-ju zs la

1974. szeptember 4.

a tanévvel egyidejűleg megkezdődött az új úttörő-év is, amely számos visszatérő teendőt, új feladatot tartogat az úttörő-mozgalom, az úttörő-vezetők számára. ezekről nyilatkozott szabó ferenc, a magyar úttörők szövetségének főtitkára miskolczi péternek, az mti munkatársának:

- az úttörő csapatok jelentős része az elmúlt úttörő-évben is sikeresen dolgozott - mondotta -. új mozgalmi formák keretében egyre több közösség ,, lépett ki,, az iskolák falai közül és kalauzolta el tagjait épülő szocialista hazánk legkülönbözőbb tájaira. mégsem ártathatjuk magunkat azzal, hogy ez mindezt így van. annyi azonban bizonyos, hogy az úttörő-mozgalom új utakra lépett. az úttörő életben valami minőségileg új kezdődött. a közoktatáspolitikai párthatározatot követő állami intézkedések, valamint az iskolaélet szocialista demokratizmusát fejlesztő új rendtartás, és a tanulók túlterhelésének csökkentését szolgáló frekvécek során az iskolákban javult az úttörőcsapatok működésének feltétele, nagyobb hangsúlyt kapott a szocialista nevelés. a vonzóbb, önállóbb mozgalmi élet ugyanakkor visszatart az iskolai életre is. a sajátos programok alapján működő úttörő tanácsok megerősödtek, tekintélyük megnövekedett és eredményesebben munkálkodnak egyebek között az iskolai rend és fegyelem fenntartásán.

/ folyt. köv. /

- 1 -

g